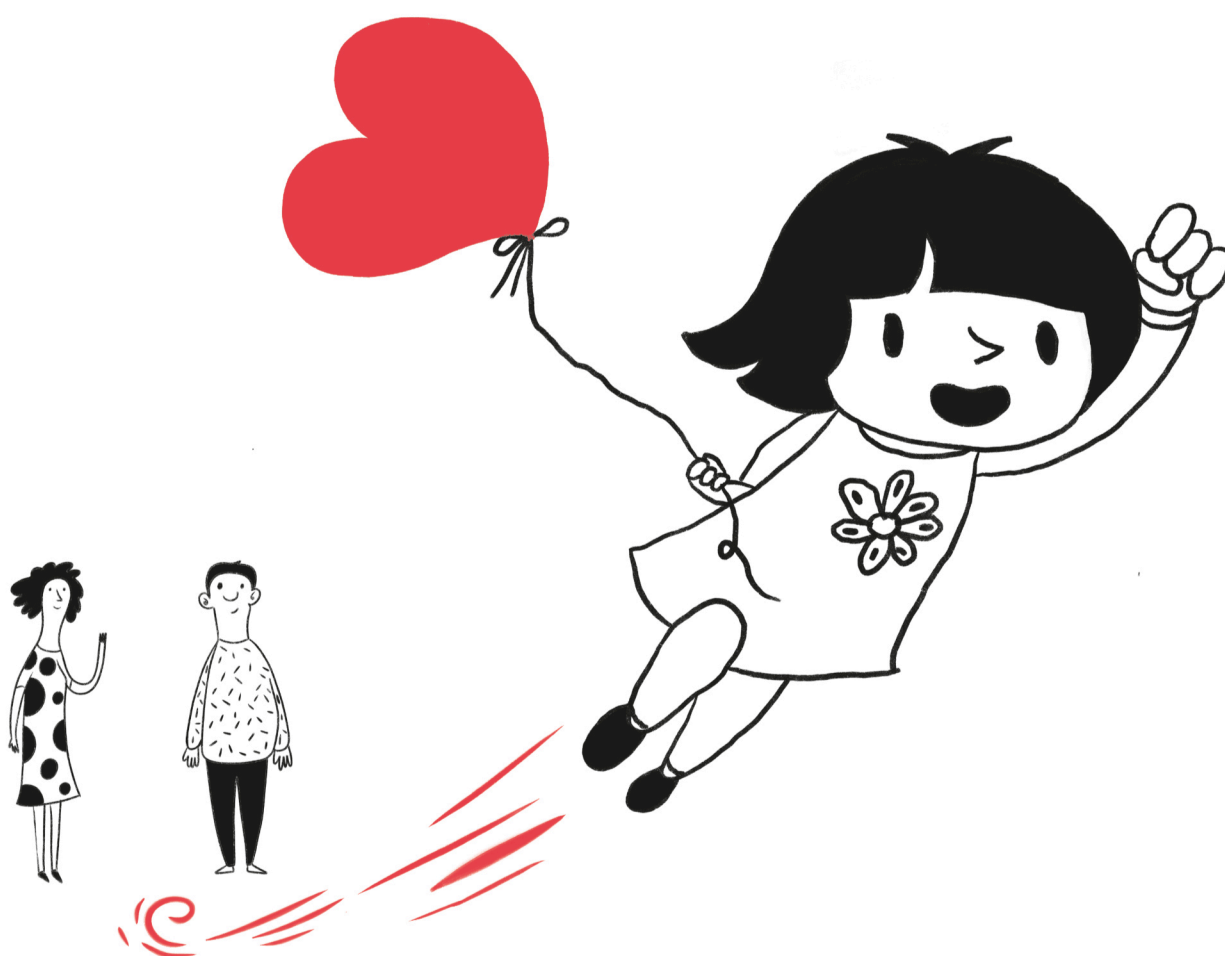

FUNDACJA
DAJEMY
DZIECIOM
SIŁĘ

10 zasad udziału dzieci i młodzieży

w kampanii Dzieciństwo bez Przemocy

Dajemy dzieciom głos, ale nie obciążamy ich odpowiedzialnością za zmianę dorosłych. Za bezpieczne dzieciństwo odpowiadają dorośli.

W kampanii Dzieciństwo bez Przemocy dzieci i młodzież są przede wszystkim jej odbiorcami. Mogą też być jej **współtwórcami** – dzielić się pomysłami, mówić, co jest dla nich ważne, współtworzyć działania i przekazy kampanii.

Chcemy, aby ich udział był dobrowolny, wartościowy i bezpieczny. Dzieci mają prawo mieć wpływ na sprawy, które ich dotyczą. Nie mają natomiast obowiązku zmieniania dorosłych ani rozwiązywania problemu przemocy. Za bezpieczeństwo dzieci i za zmianę zachowań dorosłych odpowiadają dorośli.

1. Dajemy dzieciom głos

Pytamy dzieci o zdanie i naprawdę ich słuchamy. Dajemy im możliwość wyrażania własnych pomysłów, potrzeb i opinii – własnymi słowami.

2. Dajemy dzieciom wpływ

Jeśli zapraszamy dzieci do współtworzenia działania, powinny mieć realną możliwość coś zaproponować, zmienić albo współdecydować. Mówimy im też jasno, **na co mogą mieć wpływ, a co jest już ustalone**.

3. Dajemy dzieciom wybór

Udział we współtworzeniu kampanii jest dobrowolny. Dziecko może odmówić udziału albo wycofać się w dowolnym momencie – bez presji, tłumaczenia się i negatywnych konsekwencji.

4. Dopasowujemy działanie do dziecka

Bierzemy pod uwagę wiek, dojrzałość, możliwości i potrzeby dzieci. Nie oczekujemy od nich więcej, niż mogą zrobić na danym etapie rozwoju.

5. Wzmacniamy sprawczość, nie odpowiedzialność

Chcemy, żeby dziecko czuło: „**mam wpływ**”, a nie: „**to ode mnie zależy, czy inne dzieci będą bezpieczne**”. Dzieci nie odpowiadają za powodzenie kampanii, zmianę zachowań dorosłych ani rozwiązywanie problemu przemocy.

6. Chronimy dzieci przed trudnymi doświadczeniami

Nie prosimy dzieci o publiczne opowiadanie o przemocy, której doświadczyły, ani o dzielenie się prywatnymi doświadczeniami po to, żeby wzmocnić przekaz kampanii. Udział w kampanii nie powinien powodować wstydu, presji ani dodatkowego obciążenia emocjonalnego.

7. Chronimy prywatność i wizerunek

Udział w kampanii nie oznacza automatycznej zgody na publikację zdjęcia, filmu, wypowiedzi czy danych dziecka. Przed publikacją wyjaśniamy, co, gdzie i w jakim celu zostanie wykorzystane, i uzyskujemy wymagane zgody.

8. Pokazujemy to, co dzieci robią – nie ich prywatność

Pokazujemy pomysły, prace, projekty i wspólne działania dzieci. Nie musimy pokazywać ich twarzy ani podawać danych, żeby pokazać ich zaangażowanie.

9. Myślimy, zanim opublikujemy

Zanim opublikujemy materiał, zastanawiamy się, czy nie narazi dziecka na hejt, ośmieszenie lub stygmatyzację oraz czy nie ujawnia zbyt wiele o jego życiu.

10. To dorośli odpowiadają za bezpieczeństwo

Dorośli organizujący działanie odpowiadają za to, aby dzieci mogły w nim uczestniczyć bezpiecznie. Powinni wiedzieć, jak zareagować, jeśli dziecko potrzebuje pomocy, ujawni przemoc albo pojawi się zagrożenie jego bezpieczeństwa.

Dzieci mogą:

W kampanii dzieci i młodzież mogą między innymi:

- ✓ **Współtworzyć** – proponować tematy, pomysły i działania, konsultować materiały.
- ✓ **Tworzyć** – organizować działania w swojej szkole, przygotowywać grafiki, filmy, teksty, prace artystyczne i inne przekazy dla rówieśników.
- ✓ **Mówić** – dzielić się swoją perspektywą, mówić o tym, co daje im poczucie bezpieczeństwa i czego potrzebują od dorosłych.
- ✓ **Działać** – uczestniczyć w warsztatach, debatach, projektach szkolnych i lokalnych inicjatywach.
- ✓ **Świętować** – brać udział w wydarzeniach i wspólnie pokazywać, że dzieciństwo bez przemocy jest ważną sprawą.

Tego nie robimy:

Nie prosimy dzieci, aby:

wychowywały lub uczyły dorosłych;

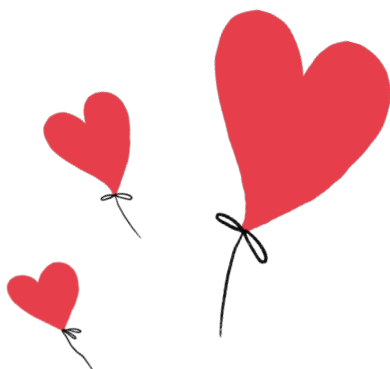
przekonywały rodziców do określonych zachowań;

brały odpowiedzialność za powodzenie kampanii;

odpowiadały za bezpieczeństwo innych dzieci;

samodzielnie interweniowały w sytuacjach przemocy dorosłych;

publicznie opowiadały o własnej przemocy lub innych trudnych doświadczeniach po to, aby zwiększyć siłę przekazu kampanii.

Dziecko może zabrać głos.
Nie powinno dźwigać problemu,
który mają rozwiązać dorośli.

Szybki test: czy to dobre działanie dla dzieci?

Zanim zaprosisz dzieci do danego działania, odpowiedz:

Jeśli masz wątpliwość – zatrzymaj się.

Jeśli na którekolwiek pytanie odpowiadasz „nie” albo „nie wiem”, zmień plan działania, zanim zaprosisz dzieci do udziału.

- ☐ Czy dzieci mają na realny wpływ na to działanie?
- ☐ Czy wiedzą, na co mogą mieć wpływ, a co jest już ustalone?
- ☐ Czy mogą powiedzieć „nie” lub wycofać się bez konsekwencji?
- ☐ Czy działanie jest odpowiednie dla ich wieku i możliwości?
- ☐ Czy dziecko nie bierze na siebie odpowiedzialności, która należy do dorosłych?
- ☐ Czy nie oczekujemy od dziecka ujawniania prywatnych lub trudnych doświadczeń?
- ☐ Czy wiemy, co zrobić, jeśli dziecko powie, że doświadcza przemocy lub potrzebuje pomocy?
- ☐ Czy sposób dokumentowania i publikowania działania jest bezpieczny?

Szybki test: zanim opublikujesz zdjęcie lub film

Pokazujemy dzieci
przede wszystkim
przez to, co robią,
tworzą i osiągają – nie
przez ich prywatność

- ☐ Czy naprawdę musimy pokazywać wizerunek dziecka?
Może wystarczy pokazać jego pracę, działanie albo grupę?
- ☐ Czy dziecko i jego rodzic/opiekun wiedzą, gdzie i w jakim celu materiał zostanie wykorzystany?
- ☐ Czy mamy wymagane zgody?
- ☐ Czy materiał nie pokazuje dziecka w sytuacji wstydu, bezradności, silnych emocji lub naruszenia prywatności?
- ☐ Czy publikacja nie może narazić dziecka na hejt, ośmieszenie lub stygmatyzację?
- ☐ Czy za kilka lat nadal uznamy tę publikację za dobrą dla tego dziecka?

